

กรณีตัวอย่างรายงานการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน จำนวน 10 กรณี

กรณีที่ 1 การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งเพศ กรณีกล่าวอ้างว่า โรงแรมและสถานบริการห้ามหญิงข้ามเพศเข้าใช้บริการ	
ประเด็นการร้องเรียน	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้รับเรื่องร้องเรียน กรณีกล่าวอ้างว่า โรงแรมบริเวณย่านถนนบางลา ตำบลป่าตอง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต และสถานบันเทิงบริเวณถนนคนเดินเมืองพัทยา ตำบลหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี กำหนดเกณฑ์นโยบาย ในลักษณะที่เลือกปฏิบัติต่อหญิงข้ามเพศแตกต่างจากบุคคลทั่วไป คือไม่ให้หญิงข้ามเพศและบุคคลผิวสีเข้าใช้บริการ ผู้ร้องเห็นว่าการกระทำดังกล่าวอาจเป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งเพศและสีผิว
การดำเนินการ	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีตามการร้องเรียน ผู้ถูกร้องได้แก้ไขนโยบายห้ามหญิงข้ามเพศเข้าพักแล้ว ส่วนกรณีสถานบริการได้ประสานทำความเข้าใจในข้อขัดแย้งจนเป็นที่ยุติแล้ว จึงมีมติให้ยุติเรื่อง อย่างไรก็ตาม เพื่อป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งเพศ และคุ้มครองเกียรติยศ ชื่อเสียง และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล เพื่อให้สอดคล้องกับหลักความเสมอภาคและหลักความเท่าเทียมทางเพศตามที่ได้รับการรับรองและคุ้มครองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 พระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558 กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองที่ประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตาม และหลักสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงมีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงมหาดไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (3) และมาตรา 42
ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงมหาดไทยร่วมกันในการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ประกอบการและพนักงานของสถานประกอบการ ทั้งสถานบริการและโรงแรม ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน และไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ ตลอดจนขับเคลื่อนให้ทุกจังหวัดมีประกาศข้อปฏิบัติในการส่งเสริมความเสมอภาคและขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ ตามพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558

<p>ความสำเร็จ/ ความก้าวหน้าในการ คุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>1) กรมการปกครอง แจ้งว่า กระทรวงมหาดไทย โดยกรมการปกครอง ได้แจ้งข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไปยัง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้ประกอบการโรงแรมในเขตกรุงเทพมหานคร และจังหวัดทุกจังหวัดเพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง</p> <p>2) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แจ้งว่า ได้ร่วมกับกระทรวงมหาดไทยในการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ประกอบการและพนักงานของสถานประกอบการ ทั้งสถานบริการและโรงแรมให้ตระหนักถึงความสำคัญของการให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน และไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ ตลอดจนขับเคลื่อนให้ทุกจังหวัดมีประกาศข้อปฏิบัติในการส่งเสริมความเสมอภาคและขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ ตามพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558 เพื่อส่งเสริมให้ส่วนราชการและหน่วยงานเอกชนที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลให้ปฏิบัติต่อบุคคลทุกคนอย่างเท่าเทียมไม่ว่าบุคคลนั้นจะมีเพศสภาพใด และมีหนังสือประสานไปยังกระทรวงแรงงานเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ประกอบการและพนักงานของสถานประกอบการทั้งสถานบริการและโรงแรมให้ตระหนักถึงความสำคัญของการให้บริการอย่างเท่าเทียมกันและไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ</p>
---	---

<p>กรณีที่ 2 สิทธิแรงงานอันเกี่ยวเนื่องกับความเสมอภาคและการไม่เลือกปฏิบัติ กรณีกล่าวอ้างว่า ลูกจ้างรับเหมาค่าแรงไม่ได้รับความเป็นธรรมเกี่ยวกับสวัสดิการในการทำงาน</p>	
<p>ประเด็นการร้องเรียน</p>	<p>คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้รับเรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบ กรณีกล่าวอ้างว่า ลูกจ้างรับเหมาค่าแรงที่ทำงานอยู่ในบริษัท ก ผู้ถูกร้อง ขอให้ตรวจสอบกรณีกล่าวอ้างว่า ผู้ถูกร้องได้จ้างลูกจ้างบางส่วนโดยวิธีการเหมาค่าแรงมาตั้งแต่ประมาณปี 2544 ปัจจุบันได้จ้างลูกจ้างรับเหมาค่าแรงโดยมอบหมายให้บริษัทรับเหมาค่าแรง 4 แห่งเป็นผู้จัดหาคนเข้ามาทำงาน ทั้งนี้ ลูกจ้างรับเหมาค่าแรงมีลักษณะการทำงานเช่นเดียวกับลูกจ้างตามสัญญาจ้างโดยตรงของผู้ถูกร้อง สามารถทำงานทดแทนกันได้ในทุกกรณี เมื่อได้รับมอบหมาย อีกทั้งอัตราส่วนของลูกจ้างรับเหมาค่าแรงกับลูกจ้างตามสัญญาจ้างโดยตรงนั้นใกล้เคียงกัน แต่สิทธิประโยชน์และสวัสดิการกลับแตกต่างกันมาก กรณีนี้พนักงานตรวจแรงงานได้ตรวจสอบสภาพการจ้างและการทำงานของผู้ถูกร้องแล้วมีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องจัดสิทธิประโยชน์และสวัสดิการให้แก่ลูกจ้างรับเหมาค่าแรงตามหลักเกณฑ์เช่นเดียวกับลูกจ้างที่ผู้ถูกร้องจ้างเองโดยตรง แต่ผู้ถูกร้องได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี ผู้ร้องเห็นว่า การที่ผู้ถูกร้องยังคงเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งพนักงานตรวจแรงงานดังกล่าว ทำให้ลูกจ้างรับเหมาค่าแรงไม่ได้รับสิทธิอันพึงมีพึงได้ตามกฎหมาย</p>
<p>การดำเนินการ</p>	<p>คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ผู้ถูกร้องมิได้จัดให้ลูกจ้างรับเหมาค่าแรงซึ่งทำงานในลักษณะเดียวกันกับลูกจ้างตามสัญญาจ้างโดยตรง ได้รับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการที่เป็นธรรมโดยเท่าเทียมกันนั้น เป็นการปฏิบัติที่แตกต่างกันต่อบุคคล ซึ่งทำงานในลักษณะอย่างเดียวกันด้วยเหตุแห่งสถานะและรูปแบบการจ้าง</p>

	<p>แรงงานที่แตกต่างกัน ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการจ้างแรงงาน ผู้ทำงานที่มีคุณค่าเท่ากันกลับไม่ได้รับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการที่เท่าเทียมและเป็นธรรม จึงเป็นการเลือกปฏิบัติและลดทอนคุณค่าความเป็นมนุษย์ของแรงงาน อันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อลูกจ้างรับเหมาค่าแรง แต่ในระหว่างการตรวจสอบ ลูกจ้างรับเหมาค่าแรงบางส่วนได้ยื่นฟ้องผู้ถูกร้องต่อศาลแรงงานภาค 2 ในกรณีที่นายจ้างฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 11/1 วรรคสอง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 ต่อมาได้มีการไกล่เกลี่ยและยอมความกันในชั้นศาลแล้ว จึงเป็นกรณีที่ กสม. ต้องสั่งยุติเรื่องตามมาตรา 39 (1) ประกอบมาตรา 39 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 อย่างไรก็ตาม แม้ปัจจุบันพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2551 จะบัญญัติรับรองและคุ้มครองสิทธิของลูกจ้างรับเหมาค่าแรงให้ได้รับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการที่เป็นธรรมโดยไม่เลือกปฏิบัติ แต่บทบัญญัติดังกล่าวยังไม่สามารถคุ้มครองและเป็นหลักประกันสิทธิของลูกจ้างรับเหมาค่าแรงได้อย่างมีประสิทธิภาพในทางปฏิบัติ โดยมีข้อสังเกตในเรื่องบทกำหนดโทษกรณีที่ผู้ประกอบกิจการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายได้บัญญัติให้ระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท แต่หากพิจารณาถึงสิทธิประโยชน์และสวัสดิการที่ผู้ประกอบการซึ่งถือเป็นนายจ้างจะต้องจ่ายให้แก่ลูกจ้างรับเหมาค่าแรงตามความเป็นจริงนั้น อาจมีมูลค่าสูงกว่าจำนวนเงินค่าปรับที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น กสม. จึงมีมติให้มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่ง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนกรณีขอให้ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อลูกจ้างรับเหมาค่าแรง ไปยังคณะรัฐมนตรี และบริษัท ก (ผู้ถูกร้อง) เพื่อพิจารณาดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (3) ประกอบมาตรา 42</p>
<p>ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>1) บริษัท ก ควรนำหลักการชี้แนะของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights: UNGPs) ในส่วนที่ 2 ซึ่งเกี่ยวกับความรับผิดชอบของภาคธุรกิจในการเคารพสิทธิมนุษยชน ซึ่งรวมถึงสิทธิขั้นพื้นฐานในการทำงานไปเป็นแนวทางในการดำเนินธุรกิจที่ต้องเคารพสิทธิมนุษยชน โดยคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชนในการทำสัญญาจ้างเหมาค่าแรง และดำเนินการจัดสิทธิประโยชน์และสวัสดิการให้แก่ลูกจ้างรับเหมาค่าแรงอย่างเป็นธรรมโดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างจริงจัง</p> <p>2) คณะรัฐมนตรีควรมอบหมายให้กระทรวงแรงงานในฐานะหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (National Action Plan on Business and Human Rights: NAP) ดำเนินการเพื่อให้การบังคับใช้</p>

	<p>กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายอย่างแท้จริง ดังนี้</p> <p>2.1) ทบทวนและปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานที่ยังมีช่องว่างระหว่างกฎหมายและทางปฏิบัติโดยพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรา 11/1 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 ให้มีความชัดเจนทั้งในเรื่องลักษณะความสัมพันธ์ของการจ้างแรงงานในรูปแบบการจ้างเหมาค่าแรง ขอบเขตและมูลเหตุจำเป็นในการจ้างเหมาค่าแรง และหลักเกณฑ์ในทางปฏิบัติ รวมทั้งควรพิจารณาถึงความเหมาะสมของบทกำหนดโทษ ให้ได้สัดส่วนกับความเสียหายจากการที่ลูกจ้างรับเหมาค่าแรงไม่ได้รับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการตามสิทธิที่พึงมีพึงได้ตามกฎหมาย โดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการคุ้มครองสิทธิของลูกจ้างรับเหมาค่าแรงและผลกระทบต่อประกอบการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการ</p> <p>2.2) เผยแพร่หลักเกณฑ์ที่เป็นรูปธรรมในการจัดสิทธิประโยชน์และสวัสดิการที่เป็นธรรมโดยไม่เลือกปฏิบัติตามมาตรา 11/1 แก่ผู้ประกอบการอย่างทั่วถึงเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาในเชิงป้องกัน</p>
<p>ความสำเร็จ/ ความก้าวหน้าในการ คุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>1) สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่า รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งมอบหมายให้กระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานหลัก รับเรื่องไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาแนวทางหรือผลการดำเนินการดังกล่าวในภาพรวมแล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป</p> <p>2) สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่า คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2564 รับทราบสรุปผลการพิจารณาต่อข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่ง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน กรณีขอให้ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อลูกจ้างรับเหมาค่าแรง ตามที่กระทรวงแรงงานเสนอ สรุปสาระสำคัญได้ว่า กระทรวงแรงงานได้ประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ข้อสรุปว่า ที่ประชุมมีความเห็นว่า บทบัญญัติมาตรา 11/1 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มีความชัดเจนและไม่มีประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการตีความตัวบทกฎหมาย จึงยังไม่ควรปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าว แต่ควรรนำมาตรา 11/1 เข้าสู่กระบวนการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางกฎหมายต่อไป และให้กำหนดแนวทางปฏิบัติหรือมาตรการให้นายจ้าง ลูกจ้างมีความเข้าใจเกี่ยวกับบทบัญญัติมาตรา 11/1 มากขึ้น อีกทั้ง บทกำหนดโทษที่กำหนดไว้มีความเหมาะสมแล้ว เนื่องจากการกำหนดโทษดังกล่าวสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ในการกำหนดโทษทางอาญาดามมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องแนวทางการกำหนดโทษตามมาตรา</p>

	<p>77 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และมอบหมายให้กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน ดำเนินการเผยแพร่แนวปฏิบัติตามมาตรา 11/1 ให้หน่วยปฏิบัติ นายจ้าง ลูกจ้าง และผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคประชาสังคม เป็นต้น ได้ทราบอย่างทั่วถึงในการปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมาย รวมถึงให้นำไปเขียนไว้ในคู่มือพนักงานตรวจแรงงาน และหลักสูตรฝึกอบรมพนักงานตรวจแรงงาน เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปในทิศทางเดียวกัน</p>
--	--

กรณีที่ 3 สิทธิในกระบวนการยุติธรรม กรณีกล่าวอ้างว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมโดยไม่แสดงหมายจับ ไม่แจ้งสิทธิของผู้ต้องหา และไม่ให้ติดต่อทนายความ	
ประเด็นการร้องเรียน	<p>คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้รับเรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบ กรณีกล่าวอ้างว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จับกุมผู้ร้องและสามีของผู้ร้อง โดยไม่แสดงหมายจับและแจ้งสิทธิของผู้ต้องหา อีกทั้งไม่ให้ติดต่อทนายความและไม่แจ้งให้เอกอัครราชทูตอังกฤษประจำประเทศไทยทราบถึงการจับกุม</p>
การดำเนินการ	<p>คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าวแล้ว เห็นว่า ในชั้นนี้ยังไม่อาจรับฟังได้ว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองพัทยาได้กระทำการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้ร้อง จึงมีมติให้ยุติเรื่อง อย่างไรก็ตาม กรณีคนต่างด้าวซึ่งตกเป็นผู้ต้องหาหรือผู้ถูกควบคุมตัวในคดีอื่นที่มีโชคติอาญาถูกควบคุมตัวไว้ที่สถานีตำรวจ ควรมีการแจ้งข้อมูลการจับกุมให้สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลของประเทศที่ผู้ต้องหาหรือผู้ถูกควบคุมตัวมีสัญชาติทราบ เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนแก่ผู้ต้องหาหรือผู้ถูกควบคุมตัวและป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนในส่วนที่เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงเห็นควรเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (3)</p>
ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	<p>1) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรพิจารณาทบทวนและแก้ไขเพิ่มเติมแนวทางปฏิบัติ กรณีคนต่างด้าวตกเป็นผู้เสียหาย หรือผู้ต้องหาในคดีอาญาหรือถึงแก่ความตายโดยผิดธรรมชาติ เพื่อให้ครอบครัวกรณีคนต่างด้าวตกเป็นผู้ต้องหาหรือผู้ถูกควบคุมตัวในคดีอื่นที่มีโชคติอาญา โดยกำหนดให้สถานีตำรวจผู้รับผิดชอบประสานไปยังกงสุลกษัตริย์การตำรวจท่องเที่ยวเพื่อแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ต้องหาหรือผู้ถูกควบคุมตัว เช่น ชื่อ ชื่อสกุล สัญชาติ เชื้อชาติ วันเดือนปีที่ถูกจับกุม ข้อหาหรือฐานความผิด สถานที่จับกุมและพฤติการณ์แห่งคดี เป็นต้น ให้สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลของประเทศที่ผู้ต้องหาหรือผู้ถูกควบคุมตัวมีสัญชาติได้รับทราบและประสานให้ญาติของผู้ต้องหาหรือผู้ถูกควบคุมตัวที่อาศัยอยู่ต่างประเทศได้รับทราบด้วย หรือประสานไปยังสถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลของประเทศนั้นโดยตรงเพื่อดำเนินการดังกล่าว แล้วแต่กรณี</p>

	<p>2) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรพิจารณาออกระเบียบในการจัดหาล่ามแปลภาษา ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ มีความเป็นกลาง และควรมีมาตรฐานหรือคุณสมบัติเพียงพอที่จะแปลหรือสื่อสารให้เกิดความเข้าใจระหว่างผู้ต้องหาหรือผู้ถูกควบคุมตัวกับพนักงานสอบสวน เพื่อให้ผู้ต้องหาหรือผู้ถูกควบคุมตัวได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันสิทธิในฐานะที่เป็นผู้ต้องหาหรือผู้ถูกควบคุมตัวตลอดจนเพื่อป้องกันมิให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน ผู้ต้องหาหรือผู้ถูกควบคุมตัวได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม และสามารถต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่ อันสอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน</p>
<p>ความสำเร็จ/ ความก้าวหน้าในการ คุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>กองคดีอาญา แจ้งว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้มีหนังสือแจ้งให้หน่วยงานในสังกัด กำชับเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องได้ทราบ ในการจัดหาล่ามและแจ้งให้สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลของผู้ต้องหาหรือผู้ถูกควบคุมตัวซึ่งเป็นชาวต่างชาติ ให้ทราบแล้ว</p>

<p>กรณีที่ 4 สิทธิในการจัดการที่ดิน อันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิในการจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ กรณีกล่าวอ้างว่า การประกาศเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติแม่ยมฝิ่งซ้าย และการผนวกพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปายและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดอยเวียงหล้า ขาดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ได้รับผลกระทบ</p>	
<p>ประเด็นการร้องเรียน</p>	<p>คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้รับเรื่องร้องเรียนกรณีกล่าวอ้างว่า การประกาศเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติแม่ยมฝิ่งซ้าย และการผนวกพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปายและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดอยเวียงหล้า ขาดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดเขตพื้นที่ทำกิน ที่อยู่อาศัย และไม่ได้กันเขตป่าชุมชนออกจากพื้นที่ประกาศ เป็นเหตุให้ประชาชนที่อยู่อาศัยและทำกินในบริเวณดังกล่าวได้รับผลกระทบ จึงขอให้ตรวจสอบและให้ชะลอการประกาศเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติแม่ยมฝิ่งซ้าย การผนวกพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปายและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดอยเวียงหล้า ไว้ก่อน จนกว่าจะมีการสร้างความเข้าใจและให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกันเขตพื้นที่</p>
<p>การดำเนินการ</p>	<p>คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นว่า สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียงดำเนินการตามขั้นตอนและหลักเกณฑ์ของคำสั่งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในการพิจารณาสำรวจและกำหนดเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อผนวกเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายและพื้นที่คุ้มครอง โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับรัฐ ในขั้นตอนการสำรวจเพื่อกำหนดแนวเขตพื้นที่ ผ่านวิธีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน และจากการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในแต่ละพื้นที่ อันเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนแจ้งข้อมูลและข้อห่วงกังวลในประเด็นที่อาจกระทบต่อสิทธิของประชาชนและชุมชนในการใช้สอยและได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 43 ในชั้นนี้ จึงยังไม่อาจรับฟังได้ว่า สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 สาขาแม่สะเรียงกระทำการอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน</p>

	<p>จึงมีมติให้ยุติเรื่อง อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการส่งเสริมให้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในขั้นตอนการกำหนดพื้นที่ การขยายหรือการเพิกถอนพื้นที่อนุรักษ์ให้สามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องต่อการคุ้มครองสิทธิของบุคคลและชุมชนในการจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืนอย่างเหมาะสมต่อไป จึงมีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 มาตรา 5 ประกอบมาตรา 8 วรรคสาม และตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 มาตรา 5 ประกอบมาตรา 48 วรรคสาม และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในฐานะหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่แจ้งข้อสั่งการหรือคำสั่งให้ผู้ถูกร้องซึ่งเป็นหน่วยงานภายในพื้นที่ดำเนินการตามขั้นตอนหลักเกณฑ์ที่กำหนด</p>
<p>ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>1) ควรพิจารณาเร่งรัดจัดทำกฎหมายลำดับรอง ได้แก่ ร่างประกาศการรับฟังความคิดเห็นในการกำหนดพื้นที่ การขยายหรือการเพิกถอนพื้นที่ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ตลอดจนข้อสั่งการหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการคุ้มครองมาตรฐานเชิงกระบวนการในขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่สามารถนำมาใช้ปฏิบัติเป็นหลักเกณฑ์ทั่วไป รวมทั้งในกรณีพื้นที่พิพาทตามคำร้องซึ่งอยู่ระหว่างขั้นตอนการกำหนดพื้นที่ให้เป็นพื้นที่อนุรักษ์ยังไม่แล้วเสร็จด้วย</p> <p>2) ในการจัดทำร่างประกาศตามข้อ (1) ข้างต้น ควรพิจารณารับรองหลักการสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้อย่างเป็นรูปธรรม อันได้แก่ การจัดทำให้มีการรับฟังความคิดเห็นตั้งแต่ในขั้นแรกกล่าวคือ ตั้งแต่ในขั้นตอนการเริ่มสำรวจพื้นที่ การประกาศแจ้งให้ประชาชนและชุมชนที่เกี่ยวข้องรับทราบก่อนอย่างทั่วถึง การเข้าถึงและได้รับ ข้อมูลข่าวสารอย่างครบถ้วนเพียงพอ และการประกันให้มีการนำผลจากการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนมาพิจารณาประกอบการดำเนินการของหน่วยงาน เป็นต้น</p>
<p>ความสำเร็จ/ความก้าวหน้าในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>1) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แจ้งว่าได้มอบหมายให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้ว หากมีผลสืบหน้าการดำเนินการเป็นประการใด กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จะแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ทราบโดยตรง</p> <p>2) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช แจ้งว่า ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ตามที่ได้มีมติในคราวประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2563 เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2563 ให้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือคณะกรรมการให้พิจารณากลับกรองกฎหมายลำดับรองแห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 และร่างประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มี</p>

	ส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน ในการกำหนดเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า พ.ศ. ตามมาตรา 48 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562
--	---

กรณีที่ 5 สิทธิในการเข้าถึงบริการสาธารณะ กรณีกล่าวอ้างว่า การไฟฟ้านครหลวง สาขาลาดกระบัง ระบุบริการให้บริการไฟฟ้าโดยไม่เป็นธรรม	
ประเด็นการร้องเรียน	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้รับเรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบ กรณีกล่าวอ้างว่า เจ้าหน้าที่ของการไฟฟ้านครหลวง สาขาลาดกระบังเข้าทำการติดตั้งเครื่องวัดมาตรฐาน (วัดค่าความเที่ยงตรง) เพื่อเปรียบเทียบหน่วยการใช้ไฟฟ้าของผู้ร้อง โดยให้เหตุผลว่าเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าของผู้ร้องชำรุด และได้แจ้งให้ผู้ร้องชำระค่าไฟฟ้าเพิ่มเติมจำนวน 5,128.66 บาท โดยไม่ปรากฏรายละเอียดในการคิดคำนวณค่าไฟฟ้าที่เรียกเก็บเพิ่มเติม ต่อมาผู้ร้องถูกระงับการใช้ไฟฟ้า เนื่องจากค้างชำระค่าบริการ เป็นเหตุให้มารดาของผู้ร้องซึ่งป่วยเป็นโรคประจำตัวได้รับผลกระทบจนต้องถูกนำตัวส่งโรงพยาบาล อีกทั้งมีผลให้เครื่องใช้ไฟฟ้าเกิดความเสียหาย จึงขอให้ตรวจสอบ
การดำเนินการ	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีที่การไฟฟ้านครหลวง สาขาลาดกระบัง เรียกเก็บค่าบริการเพิ่มเติมจากผู้ร้องเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ของการไฟฟ้านครหลวงที่ประกาศใช้เป็นการทั่วไปและพอสมควรแก่กรณีแล้ว จึงไม่ปรากฏว่าการไฟฟ้านครหลวง สาขาลาดกระบังเรียกเก็บค่าบริการ (ค่าไฟฟ้า) แก่ผู้ร้องจนเป็นภาระเกินสมควร อันเป็นการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนแต่อย่างใด จึงมีมติให้ยุติเรื่อง กรณีที่การไฟฟ้านครหลวง สาขาลาดกระบังระงับการให้บริการไฟฟ้าที่บ้านของผู้ร้องด้วยเหตุที่ผู้ร้องค้างชำระค่าไฟ พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ร้องไม่ได้ลงทะเบียนขอใช้สิทธิยกเว้นการระงับการให้บริการไฟฟ้ากรณีมีผู้ป่วยต้องพึ่งเครื่องมือทางการแพทย์เพื่อการรักษาพยาบาล และพยานหลักฐานที่ได้จากการตรวจสอบยังไม่สามารถพิสูจน์ให้เห็นได้ว่าการไฟฟ้านครหลวง สาขาลาดกระบัง ทราบว่าบ้านผู้ร้องมีผู้ป่วยต้องพึ่งเครื่องมือทางการแพทย์เพื่อการรักษาพยาบาล จึงเป็นการดำเนินการตามแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ยังไม่ปรากฏว่ามี การกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน จึงมีมติให้ยุติเรื่อง อย่างไรก็ตาม การที่ผู้ถูกร้องเป็นรัฐวิสาหกิจและเป็นหน่วยให้บริการสาธารณะไฟฟ้าหลักแก่ประชาชนในพื้นที่ที่กฎหมายกำหนดแต่เพียงองค์กรเดียว ประชาชนผู้ใช้ไฟฟ้าย่อมตกอยู่ในภาวะจำยอมที่จะต้องยอมรับข้อตกลงในสัญญาซื้อขายไฟฟ้าของผู้ถูกร้องโดยไม่อาจหลีกเลี่ยงหรือต่อรองข้อตกลงเป็นอย่างอื่นได้ ผู้ถูกร้องจึงถือเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะต้องปกป้องและเคารพหลักสิทธิมนุษยชนในการดำเนินงาน รวมทั้งจะต้องให้การเยียวยาความเสียหายแก่ประชาชนผู้รับบริการเมื่อมีผลกระทบเกิดขึ้นจากการดำเนินกิจการนั้นด้วย ดังนั้นจึงเห็นควรมีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริม และคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) และ

	พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (3) ต่อคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน และการไฟฟ้านครหลวง
ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	<p>1) คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานควรพิจารณาทบทวนมาตรการการระงับการให้บริการไฟฟ้าด้วยเหตุที่ประชาชนผู้ใช้ไฟฟ้าไม่สามารถชำระค่าบริการไฟฟ้าได้ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสิทธิของผู้รับบริการและครอบครัวอย่างกว้างขวางและรุนแรง โดยเฉพาะต่อประชาชนกลุ่มเปราะบางและผู้ยากไร้ทางสังคม เช่น ผู้หญิง เด็ก ผู้ย้ายถิ่นฐาน ผู้พิการ ผู้สูงอายุ กลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อให้สอดคล้องกับหน้าที่ของรัฐตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีต้องปฏิบัติตาม โดยกำหนดให้ใช้มาตรการดังกล่าวเป็นมาตรการสุดท้ายและเท่าที่จำเป็นอย่างยิ่งในกรณีที่ไม่สามารถหามาตรการอื่นทดแทนได้อีกแล้ว และมีผลกระทบน้อยที่สุด เท่าที่พึงทำได้</p> <p>2) คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานควรพิจารณาแก้ไขประกาศคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน เรื่อง มาตรฐานของสัญญาให้บริการไฟฟ้า พ.ศ. 2558 โดยการกำหนดเวลาและช่องทางการอำนวยความสะดวกให้ผู้บริโภคสามารถโต้แย้งหรือแสดงพยานหลักฐานในการคิดคำนวณค่าไฟฟ้าที่เรียกเก็บเพิ่มเติมได้</p> <p>3) การไฟฟ้านครหลวงควรพิจารณาปัญหาและหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงสัญญาซื้อขายไฟฟ้าแบบท้ายประกาศการไฟฟ้านครหลวง ที่ 10/2559 เรื่อง มาตรฐานสัญญาให้บริการไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวง ลงวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2559</p> <p>4) การไฟฟ้านครหลวงควรอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณีที่มีการคิดคำนวณค่าไฟฟ้าไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงหรือเมื่อพบว่าเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้ามีความผิดปกติ ทั้งในกรณีที่ต้องเรียกเก็บค่าไฟฟ้าเพิ่มเติมหรือต้องคืนเงินส่วนต่างให้แก่ผู้ใช้ไฟฟ้าเพื่อแก้ไขปัญหาโดยเร็วและมีมาตรฐานเดียวกัน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนผู้ใช้ไฟฟ้าเป็นสำคัญ และควรพิจารณาปรับปรุงมาตรการบังคับอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในสัญญาซื้อขายไฟฟ้าอันเป็นสัญญาสำเร็จรูปอย่างหนึ่งให้เกิดความเป็นธรรมและไม่สร้างภาระแก่ประชาชนผู้ใช้ไฟฟ้ามากเกินไปจนเกิดความจำเป็น</p> <p>5) การไฟฟ้านครหลวงควรประชาสัมพันธ์รายละเอียดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับมาตรฐานของสัญญาให้บริการไฟฟ้าผ่านช่องทางต่าง ๆ ด้วยรูปแบบการสื่อสารที่สามารถเข้าใจง่าย และเข้าถึงกลุ่มผู้ใช้ไฟฟ้าได้อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิในการขอผ่อนผันการงดจ่ายไฟฟ้าเมื่อมีเหตุผลและความจำเป็นที่ทำให้ไม่สามารถชำระค่าไฟฟ้าได้ เช่น กรณีมีผู้ป่วยที่ต้องใช้ไฟฟ้าในการเดินเครื่องมือทางการแพทย์เพื่อรักษาพยาบาล มาตรการหรือแนวทางในการให้ความช่วยเหลือค่าไฟฟ้าแก่กลุ่มเปราะบางและผู้ยากไร้ทางสังคม หลักเกณฑ์การปรับปรุงค่าไฟฟ้าให้ตรงตามความเป็นจริงเป็นเหตุให้ต้องปรับปรุงยอดการเรียกเก็บค่าไฟฟ้าเพิ่มเติมหรือต้องคืนเงินส่วนต่างให้แก่ผู้ใช้ไฟฟ้า แล้วแต่กรณี การชี้แจงรายละเอียดของใบแจ้งหนี้ค่าไฟฟ้า รวมถึงหลักเกณฑ์และวิธีพิจารณา</p>

	<p>เรื่องร้องเรียนจากผู้ใช้ไฟฟ้า เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนผู้ใช้ไฟฟ้าทราบถึงสิทธิและหน้าที่ของผู้ให้บริการไฟฟ้าและผู้ใช้ไฟฟ้าได้อย่างทั่วถึง</p> <p>6) การไฟฟ้านครหลวงซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจควรประกาศนโยบายในเรื่องการทำธุรกิจที่เคารพสิทธิมนุษยชน (Policy Announcement on Business and Human Rights) โดยกำหนดหลักเกณฑ์มาตรการ หรือตัวชี้วัดด้านสิทธิมนุษยชนให้สอดคล้องกับหลักการชี้แนะของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (UN Guiding Principles on Business and Human Rights: UNGPs) ซึ่งปัจจุบันรัฐบาลไทยได้รับรองแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (National Action Plan on Business and Human Rights: NAP) ที่สอดคล้องกับหลักการ UNGPs เพื่อให้ภาครัฐและภาคธุรกิจได้นำไปปฏิบัติ รวมทั้งควรพิจารณาให้มีการจัดการประเมินความเสี่ยงในเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence) ในการดำเนินกิจการไฟฟ้า ตลอดจนการพิจารณาจัดให้มีกลไกการเยียวยา (Remedy Mechanism) ทั้งในช่วงก่อนการดำเนินการ ระหว่างการดำเนินการ และหลังการดำเนินการ หากเกิดผลกระทบในด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งจะนำไปสู่การที่การไฟฟ้านครหลวง จะเป็นหน่วยงานชั้นนำที่มีการประกอบกิจการที่มีธรรมาภิบาลและเคารพหลักสิทธิมนุษยชนตามแนวทางของสหประชาชาติดังกล่าว</p>
<p>ความสำเร็จ/ ความก้าวหน้าในการ คุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>1) การไฟฟ้านครหลวง แจ้งว่า การไฟฟ้านครหลวงจะมีหนังสือแจ้งสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) พิจารณาประเด็นดังกล่าวในวาระเรื่องการปรับปรุงสัญญาซื้อขายไฟฟ้า และจะดำเนินการปรับปรุงสัญญาซื้อขายหลังจากได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) รวมทั้งดำเนินการสื่อสารประชาสัมพันธ์ “ขั้นตอนการรับสิทธิยกเว้นตัดกระแสไฟฟ้า” ผ่านช่องทางต่างๆ เพิ่มเติมให้ครอบคลุมผู้ใช้ไฟฟ้าทุกกลุ่ม ปัจจุบันอยู่ระหว่างการกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติด้านสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการประกาศและสื่อสารให้พนักงานภายในองค์กรและภายนอกองค์กร</p> <p>2) สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน แจ้งว่า แผนงานสำคัญประการหนึ่งในการทบทวนและพัฒนามาตรฐานของสัญญาการให้บริการไฟฟ้า ได้แก่ การจัดทำคำประกาศสิทธิผู้ใช้บริการไฟฟ้า (Consumer’s Manifestation: Electricity) ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ 2564 โดยหลักการสำคัญประการหนึ่งของคำประกาศสิทธิฯ คือ การให้บริการสาธารณะของภาครัฐที่ต้องดำเนินการให้สมควรแก่เหตุ (Proportionate to action)</p>

<p>กรณีที่ 6 สิทธิในการจัดการที่ดิน อันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิชุมชนและสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน กรณีกล่าวอ้างว่าราษฎรได้รับผลกระทบจากการเตรียมการประกาศเขตอุทยานแห่งชาตินาญ-น้ำโสม</p>	
<p>ประเด็นการร้องเรียน</p>	<p>คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้รับเรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบ กรณีกล่าวอ้างว่า ราษฎรได้รับผลกระทบจากการเตรียมการประกาศเขตอุทยานแห่งชาตินาญ-</p>

	<p>น้ำโสม เนื่องจากเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2560 เจ้าหน้าที่ของมณฑลทหารบกที่ 28 (ค่ายศรีสองรัก) เจ้าหน้าที่กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดเลย เจ้าหน้าที่หน่วยป้องกันรักษาป่า ลย.11 (ขมน้อย) และเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาตินาญ-น้ำโสม ได้เข้าไปในพื้นที่บ้านคอนสา หมู่ที่ 4 และบ้านสาธร หมู่ที่ 10 ตำบลเชียงกลม อำเภอปากชม จังหวัดเลย เพื่อตรวจสอบการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้และจะยึดคืนพื้นที่บริเวณหลังป่ายแนวกันเขตเตรียมการประกาศเขตอุทยานแห่งชาตินาญ-น้ำโสม (เตรียมการ) ซึ่งการรังวัดที่ดินให้แก่ประชาชนมีความไม่ชัดเจน ไม่ถูกต้องหลายขั้นตอน ประชาชนบางกลุ่มไม่มีส่วนร่วม และไม่ได้รับทราบข้อมูลที่ถูกต้องในการดำเนินการ รวมทั้งการดำเนินการดังกล่าว อาจเกี่ยวข้องกับการขอสัมปทานสำรวจและทำเหมืองแร่ถ่านหินของห้างหุ้นส่วนจำกัดไทยเจริญ ไมนิ่ง และบริษัท ซี.เอส.เอ็น ไมนิ่ง จำกัด เนื่องจากพื้นที่หลังป่ายแนวกันเขตฯ เป็นพื้นที่ขอประทานบัตรของบริษัทเอกชนทั้งสองดังกล่าว เพื่อจะทำให้กระบวนการขอประทานบัตรไม่ต้องผ่านการทำประชาคมหมู่บ้านและมติจากสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่</p>
<p>การดำเนินการ</p>	<p>คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นว่า เนื่องจากกรณีตามคำร้อง ยังอยู่ในขั้นตอนการประกาศเตรียมการอุทยานเท่านั้น ยังไม่ได้มีการตราเป็นพระราชกฤษฎีกาและใช้บังคับเป็นกฎหมาย ในชั้นนี้จึงยังไม่ปรากฏว่ามีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน เห็นควรยุติเรื่องในประเด็นนี้ อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของผู้มีส่วนได้เสียต่อการประกาศเขตอุทยานแห่งชาตินาญ-น้ำโสม (เตรียมการ) และผู้ที่อาจได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ของบริษัทเอกชนทั้งสอง และเป็นแนวทางในการดำเนินโครงการเกี่ยวกับการออกอาชญาบัตร ประทานบัตร หรือคำขอใดตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 หรือการดำเนินการตามคำขอก่อนหน้า จึงเห็นควรเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ และคณะรัฐมนตรี ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (3)</p>
<p>ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>1) คณะรัฐมนตรีควรทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2534 เรื่องแนวทางการเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้และพื้นที่เขตนิคมสร้างตนเองของกรมประชาสัมพันธ์ กระทรวงมหาดไทย และเขตนิคมสหกรณ์ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการอนุญาตให้ทำเหมืองแร่ในพื้นที่ป่าโซน C หรือในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ อันส่งผลให้เกิดการอนุญาตให้ทำเหมืองแร่ในเขตป่าลุ่มน้ำชั้น 1 ซึ่งเป็นพื้นที่แหล่งต้นน้ำ หรือในเขตพื้นที่ที่จะประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติ เพราะเป็นการขัดต่อเจตนารมณ์ในการอนุรักษ์ธรรมชาติที่แท้จริง และไม่เป็นไปตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560</p>

	<p>2) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชและอุทยานแห่งชาตินาญ-น้ำโสม ควรชะลอการดำเนินการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติ และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน โดยใช้แนวทางตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) ที่ 1/2560 และตามรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ที่ 299/2562 โดยอาจพิจารณาเป็นแนวทางปฏิบัติในการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติในอนาคต</p> <p>3) กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ควรดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่จะได้รับผลกระทบ โดยเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมตั้งแต่กระบวนการขอสำรวจแร่ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 อันสอดคล้องกับหน้าที่ของรัฐตามมาตรา 58 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เพื่อให้ประชาชนและชุมชนสามารถใช้สิทธิของตนตามที่ได้รับรองไว้ในมาตรา 43 (2) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ในการมีส่วนร่วมกับรัฐในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และควรทบทวนการขอหรือต่ออายุอาชญาบัตร ประทานบัตร หรือการดำเนินการตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 ที่ได้ดำเนินการในบริเวณพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ หรือพื้นที่ที่จะมีการประกาศเป็นเขตอุทยานแห่งชาติ</p>
<p>ความสำเร็จ/ ความก้าวหน้าในการ คุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>1) สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่า รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่ง และปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานหลัก รับเรื่องไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงกลาโหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาแนวทางหรือผลการดำเนินการดังกล่าวในภาพรวมแล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป</p> <p>2) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช แจ้งว่าได้แจ้งข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 10 (อุดรธานี) เพื่อสั่งการให้อุทยานแห่งชาตินาญ-น้ำโสม ชะลอการดำเนินการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติ และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน</p>

กรณี 7 สิทธิชุมชน และสิทธิที่จะเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐ กรณีกล่าวอ้างว่ากระบวนการออกใบอนุญาตประกอบกิจการและก่อสร้างโรงไฟฟ้าเชื้อเพลิงขยะไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน และได้รับผลกระทบจากการประกอบกิจการโรงคัดแยกขยะ

ประเด็นการร้องเรียน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้รับเรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบ กรณีกล่าวอ้างว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบางโทรัด (ผู้ถูกร้องที่ 3) ได้อนุญาตให้บริษัท สมุทรสาคร คลีน เอเนอร์จี จำกัด (ผู้ถูกร้องที่ 1) และบริษัท สมุทรสาคร เนเชอรัล คลีน เอเนอร์จี จำกัด (ผู้ถูกร้องที่ 2) ก่อสร้างอาคารโรงคัดแยกขยะอันเป็นส่วนหนึ่งของโครงการโรงไฟฟ้าเชื้อเพลิงขยะในพื้นที่หมู่ที่ 3 ตำบลบางโทรัด อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ทั้งที่มีได้มีการชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับโครงการให้ประชาชนในพื้นที่รับทราบอย่างเพียงพอ และมีได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างถูกต้อง ประกอบกับประชาชนในพื้นที่จำนวนมากมีความห่วงกังวลว่าการดำเนินโครงการอาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต และสุขภาพของประชาชนในพื้นที่

การดำเนินการ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีตามคำร้องไม่ปรากฏการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่โครงการโรงไฟฟ้าเชื้อเพลิงขยะดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงลักษณะของโครงการจากการประกอบกิจการโรงไฟฟ้าเชื้อเพลิงขยะเป็นโรงคัดแยกขยะ อันเป็นการเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่เป็นสาระสำคัญ โดยมีได้ประชาสัมพันธ์หรือแจ้งข้อมูลให้แก่ประชาชนผู้มีส่วนได้เสียทราบ แม้ว่ากรณีนี้ผู้ถูกร้องที่ 1 และที่ 2 จะจัดทำรายงานเกี่ยวกับการศึกษามาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยแล้ว เพื่อประกอบการขออนุญาตประกอบกิจการโรงงาน เนื่องจากเป็นโรงงานลำดับที่ 106 ตามบัญชีประเภทโรงงานอุตสาหกรรมจำแนกตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2535) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 แต่ประชาชนมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนต่อโครงการฯ และไม่ไว้วางใจผู้ประกอบการ อีกทั้งกิจการรับขนคัดแยกและกำจัด สิ่งปฏิกูลและมูลฝอย เป็นกิจการที่ในความเป็นจริงย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ รวมถึงวิถีชีวิตของประชาชนโดยรอบ จึงควรจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียเช่นกัน ดังนั้น เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของประชาชนผู้มีส่วนได้เสียและเป็นแนวทางในการดำเนินโครงการที่อาจส่งผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้าง กรณีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ จึงมีมติให้มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (3) และ มาตรา 42 ต่อกระทรวงมหาดไทยและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการ

1) กระทรวงมหาดไทยควรพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1.1) ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตราข้อบัญญัติท้องถิ่นให้มีรายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการออกแบบและก่อสร้างสถานที่คัดแยก แปรสภาพ

ส่งเสริมและคุ้มครอง
สิทธิมนุษยชน

และกำจัดสิ่งปฏิญ์และมูลฝอย โดยกำหนดให้สถานที่ตั้งโครงการอยู่ห่างจากแหล่งชุมชน และพื้นที่เกษตรกรรม กำหนดวิธีการในการคัดแยก เก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิญ์ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการสาขาวิชาโดยละเอียด และกำหนดให้ผู้ประกอบการจัดให้มีแผนการป้องกัน แก้ไขปัญหา และเยียวยาผลกระทบอันเกิดจากการดำเนินกิจการต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม และนำมาตรฐานในการควบคุมการดำเนินกิจการรับ ทำการคัดแยก แปรสภาพ และกำจัดสิ่งปฏิญ์และมูลฝอยตามหลักวิชาการของกรมควบคุมมลพิษมาเป็นเงื่อนไขในการพิจารณาอนุญาตให้ประกอบกิจการ

1.2) ควรบูรณาการความร่วมมือกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงอุตสาหกรรม ดำเนินการตรวจสอบและติดตามการดำเนินกิจการคัดแยก แปรสภาพ และกำจัดสิ่งปฏิญ์และมูลฝอย ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนดอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการป้องกันผลกระทบที่จะเกิดกับชุมชน ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียง โดยอาจให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมกันในการตรวจสอบและติดตามการดำเนินกิจการดังกล่าวร่วมกับผู้มีส่วนได้เสียและภาคประชาสังคม

1.3) ควรมอบหมายให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจัดหลักสูตรฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง เพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้และพัฒนาศักยภาพให้แก่เจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอย โดยเฉพาะในเรื่องการบังคับใช้กฎหมายและการบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานของรัฐและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

1.4) ควรมอบหมายให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในฐานะหน่วยงานที่กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บูรณาการกับกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อส่งเสริมและกำกับดูแลให้บริษัทเอกชนซึ่งเป็นผู้ประกอบการโรงงานคัดแยกขยะ นำหลักการชี้แนะของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights: UNGPs) ไปใช้ในการดำเนินธุรกิจอย่างเคร่งครัด

2) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาควรเร่งพิจารณาจัดทำกฎหมายเฉพาะเรื่องการบริหารจัดการขยะ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้แล้วเสร็จโดยเร็ว โดยคำนึงถึงหลักการสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจการสาธารณะ สิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐ และสิทธิในการดำรงชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี โดยร่างกฎหมายฉบับดังกล่าวควรประกอบไปด้วยหลักการดังต่อไปนี้

2.1) ให้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน และองค์กรภาคประชาสังคม ในด้านการเสนอแนะ แสดงความคิดเห็น ตัดสินใจ ตรวจสอบและร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดการและกำจัดขยะ รวมทั้งเป็นผู้เสียหายในการกล่าวโทษหรือฟ้องร้องบุคคล ผู้ประกอบการ หน่วยงานของรัฐ ในกรณีที่เป็นผู้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อ

	<p>สิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพของประชาชนอันเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการหรือกำจัดขยะ</p> <p>2.2) ให้มีบทบัญญัติกำหนดให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรภาคประชาสังคม มีสิทธิร้องขอให้หน่วยงานของรัฐแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะของหน่วยงานของรัฐหรือผู้ที่ได้รับอนุญาตให้จัดการหรือกำจัดขยะที่อาจเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพของประชาชน</p> <p>2.3) ให้มีบทบัญญัติกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการรับเก็บ รวบรวม เคลื่อนย้าย คัดแยก หรือกำจัดขยะ ดำเนินการจัดให้มีแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาอันเกิดจากการจัดการที่อาจมีผลกระทบต่อชุมชนหรือสิ่งแวดล้อม รวมตลอดทั้งวิธีการเยียวยาผลกระทบที่เกิดขึ้น โดยให้ถือเป็นเงื่อนไขในการอนุญาตให้ประกอบกิจการด้วย</p> <p>2.4) ให้มีการจัดตั้งหน่วยงานกลางและคณะกรรมการบริหารจัดการขยะแห่งชาติ เพื่อแก้ไขปัญหาความซ้ำซ้อนเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน เพื่อให้เกิดเอกภาพและคล่องตัวในการบริหารราชการแผ่นดิน และทำให้การแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในประเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกัน</p>
<p>ความสำเร็จ/ ความก้าวหน้าในการ คุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา แจ้งว่า คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2564 มอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเกี่ยวกับการจัดให้มีกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการขยะ</p>

<p>กรณี 8 สิทธิชุมชน กรณีกล่าวอ้างว่า การประกอบกิจการโรงงานตากและรีดกากแป้งมันสำปะหลังในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติของประชาชนในชุมชน</p>	
<p>ประเด็นการร้องเรียน</p>	<p>คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้รับเรื่องร้องเรียน ขอให้ตรวจสอบ กรณีกล่าวอ้างว่า การประกอบกิจการโรงงานตากและรีดกากแป้งมันสำปะหลังของบริษัท เจพีอาร์ ไบโอเทค จำกัด (ผู้ถูกร้อง) ตั้งอยู่ในพื้นที่ชุมชนบ้านโคกศรี หมู่ที่ 3 ตำบลคำบง อำเภอยาย้อย จังหวัดกาฬสินธุ์ ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติของประชาชนในชุมชน</p>
<p>การดำเนินการ</p>	<p>คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการขอใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานของผู้ถูกร้องนั้น การขอใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานของผู้ถูกร้องได้รับฟังความคิดเห็นของประชาชน โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับข้อมูลเพื่อแสดงความคิดเห็นแล้ว ไม่ปรากฏว่ามี การกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน จึงมีมติให้ยุติเรื่อง สำหรับกรณีการก่อสร้างโรงงานตากและรีดกากแป้งมันสำปะหลังของผู้ถูกร้องส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนนั้น</p>

	<p>เห็นว่า ผู้ถูกร้องได้จัดทำมาตรการป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมตามประเด็นข้อกังวลของผู้ร้องและประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งได้ดำเนินการตามเงื่อนไขการอนุญาตให้ประกอบกิจการโรงงานเพื่อป้องกันปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตแล้ว จึงยังไม่ปรากฏว่าผู้ถูกร้องได้กระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้ร้อง จึงมีมติให้ยุติเรื่องเช่นเดียวกัน</p> <p>อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาจากการประกอบกิจการโรงงานตากและรีดกากแป้งมันสำปะหลังของผู้ถูกร้องซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมวิถีชีวิต และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน จึงเห็นควรให้มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (3)</p>
<p>ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกาฬสินธุ์ และกรมโรงงานอุตสาหกรรม ควรติดตามการดำเนินการประกอบกิจการโรงงานของผู้ถูกร้องให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 และเงื่อนไขการอนุญาตให้ประกอบกิจการโรงงาน ตามที่สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกาฬสินธุ์ได้นำข้อห่วงกังวลของผู้ร้องและประชาชนในพื้นที่ตำบลคำบง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ ไปกำหนดไว้เพิ่มเติม เพื่อช่วยป้องกันปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต</p>
<p>ความสำเร็จ/ความก้าวหน้าในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกาฬสินธุ์ และกรมโรงงานอุตสาหกรรม แจ้งว่าสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งเป็นหน่วยงานผู้ออกใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 ได้ออกใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ร.ง.4) เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2563 ให้บริษัท เจพีอาร์ ไบโอบีotec จำกัด ประกอบกิจการทำอาหารสัตว์ ตั้งอยู่ ณ เลขที่ 222 หมู่ที่ 3 ตำบลคำบง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ ทะเบียนโรงงานเลขที่ 20460214925630 (จ3-15(2)-5/63 กส) และกำหนดเงื่อนไขการอนุญาตให้ประกอบกิจการโรงงานไว้ในใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานเพิ่มเติมเพื่อช่วยป้องกันปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตที่เป็นข้อห่วงกังวลของผู้ร้องและประชาชนในพื้นที่ตำบลคำบง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์แล้ว แต่ยังไม่มีการติดตามการดำเนินการประกอบกิจการโรงงานของผู้ถูกร้องให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 เนื่องจากปัจจุบันผู้ประกอบการโรงงานยังไม่แจ้งเริ่มประกอบกิจการโรงงาน</p>

กรณีที่ 9 สิทธิชุมชน กรณีกล่าวอ้างว่า ชาวบ้านในพื้นที่จังหวัดราชบุรี จังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดเพชรบุรี ได้รับความเดือดร้อนจากน้ำเสียซึ่งปล่อยจากฟาร์มเลี้ยงสุกร	
ประเด็นการร้องเรียน	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้รับเรื่องร้องเรียน กรณีกล่าวอ้างว่า ผู้ร้อง ทั้งสิบเอ็ดและชาวบ้านในพื้นที่จังหวัดราชบุรี จังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดเพชรบุรี ได้รับความเดือดร้อนจากการปิดกั้นทางสาธารณะ การปิดกั้นเส้นทางน้ำไหล และการปล่อย น้ำเสียจากฟาร์มเลี้ยงสุกรของบริษัท อุดมเดชฟาร์ม 999 จำกัด
การดำเนินการ	<p>คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินโครงการของ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี และฟาร์มเลี้ยงสุกรในพื้นที่จังหวัดราชบุรีนั้น หน่วยงาน ของรัฐที่เกี่ยวข้องได้จัดให้การแก้ไขปัญหาหรือบรรเทาความเดือดร้อนและความเสียหาย ให้แก่ประชาชนหรือชุมชนที่ได้รับผลกระทบแล้ว โดยมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ระยะยาวและสามารถแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำเสียให้เสร็จสิ้นอย่างยั่งยืน ถือเป็น การแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมแล้ว จึงมีมติให้ยุติเรื่อง สำหรับกรณีการหมิ่นประมาทโดยกล่าวหา ว่าบริษัท อุดมเดชฟาร์ม 999 จำกัด ปล่อยน้ำเสียสู่แหล่งน้ำสาธารณะ ทำให้ชาวบ้าน ละแวกใกล้เคียงได้รับความเดือดร้อน และมีการฟ้องร้องเป็นคดีที่ศาลจังหวัดราชบุรี ตามคดีหมายเลขดำที่ 371/2561 ลงวันที่ 27 มีนาคม 2561 โดยอยู่ระหว่างการพิจารณา ของศาลจังหวัดราชบุรี กรณีนี้จึงเป็นประเด็นเดียวกันกับที่ร้องเรียนต่อคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งเป็นกรณีตามมาตรา 39 (1) ประกอบมาตรา 39 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 ซึ่งบัญญัติให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสั่งยุติเรื่อง จึงมีมติให้ยุติเรื่อง</p> <p>ในส่วนการแก้ไขปัญหาการดำเนินกิจการของบริษัท อุดมเดชฟาร์ม 999 จำกัด นั้น เห็นว่า สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี จังหวัดราชบุรี และบริษัท อุดมเดชฟาร์ม 999 จำกัด และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องได้จัดให้มีการประชุมและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการ ดำเนินกิจการฟาร์มเลี้ยงสุกรมาอย่างยาวนานและยังคงดำเนินการแก้ไขปัญหา นี้ เป็นระยะ อาจถือได้ว่าสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี และจังหวัดราชบุรี ได้ดำเนินการ ตามอำนาจหน้าที่เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาการร้องเรียนของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับ การประกอบกิจการฟาร์มเลี้ยงสุกรในภาพรวมของจังหวัดแล้ว จึงเป็นกรณีที่มีการแก้ไข ปัญหาอย่างเหมาะสมแล้ว ตามมาตรา 39 (5) ประกอบมาตรา 39 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 ซึ่งบัญญัติให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสั่งยุติเรื่อง จึงมีมติให้ยุติเรื่อง ในประเด็นนี้เช่นเดียวกัน</p> <p>อย่างไรก็ตาม การดำเนินกิจการของบริษัท อุดมเดชฟาร์ม 999 จำกัด และฟาร์มเลี้ยง สุกรแห่งอื่นถือเป็นกิจการที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียอื่นใดของประชาชนหรือชุมชน นอกจากนี้ จากการติดตาม ข้อเท็จจริงในปัจจุบันพบว่าราษฎรจำนวนมากยังคงคัดค้านและไม่เห็นด้วยกับการดำเนิน กิจการของบริษัท อุดมเดชฟาร์มฯ และฟาร์มเลี้ยงสุกรในพื้นที่ ดังนั้น แม้จังหวัดราชบุรี</p>

	<p>ได้แต่งตั้งคณะทำงานทั้งสองชุดไว้ในระดับหนึ่งแล้วก็ตาม แต่การดำเนินการของบริษัท อุดมเดชฟาร์ม 999 จำกัด และฟาร์มเลี้ยงสุกรแห่งอื่นในพื้นที่อาจก่อปัญหาเกินกว่าที่คณะทำงานฯ คาดหมายและมาตรการป้องกันที่กำหนดไว้ เช่น ยังมีน้ำเสียรั่วไหลลงสู่ลำน้ำสาธารณะประโยชน์ที่มีความสำคัญต่อวิถีชีวิตของประชาชน หรืออาจเกิดเหตุการณ์สุกวิสัยอื่นใดซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และชุมชน จึงให้มีข้อเสนอแนะมาตรการในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อจังหวัดราชบุรี จังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดเพชรบุรี ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (3)</p>
<p>ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>จังหวัดราชบุรี สมุทรสงคราม และเพชรบุรี ดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ให้พิจารณากำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาจากการประกอบกิจการฟาร์มเลี้ยงสุกรตามบันทึกข้อตกลงระหว่างบริษัท อุดมเดชฟาร์ม 999 จำกัด ร่วมกับจังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดเพชรบุรี ที่ได้ทำไว้เมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2560 ซึ่งต้องกระทำอย่างจริงจังและต่อเนื่องด้วยมาตรการที่มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของข้อมูลและการมีส่วนร่วมของผู้ที่ได้รับผลกระทบเพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การขออนุญาตและการต่อใบอนุญาตในการประกอบกิจการฟาร์มเลี้ยงสุกรด้วย รวมทั้งให้เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการอย่างเข้มงวด และการกำหนดกลไกภายในจังหวัดและกลไกร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทันที 2) ควรพิจารณาดำเนินการประเมินและเรียกค่าเสียหายหรือค่าสินไหมทดแทนจากการประกอบกิจการฟาร์มเลี้ยงสุกรในฐานะที่เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษอย่างเคร่งครัดตามนัยพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ประกอบคำสั่งกรมควบคุมมลพิษ ที่ 216/2552 เรื่อง มอบอำนาจในการประเมินและเรียกค่าเสียหายหรือค่าสินไหมทดแทน ลงวันที่ 17 กรกฎาคม 2552 3) เสนอให้บริษัท อุดมเดชฟาร์ม 999 จำกัด ควรพิจารณานำหลักการชี้แนะแห่งสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (United Nations Framework and Guiding Principles on Business and Human Rights: UNGPs) ไปให้ผู้ประกอบกิจการฟาร์มเลี้ยงสุกรในพื้นที่นำไปใช้ประกอบการดำเนินกิจการ โดยเฉพาะการประกอบธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบ เคารพ และคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการเยียวยาเมื่อเกิดความเสียหายจากการประกอบธุรกิจอย่างเหมาะสมทันที 4) ควรกำชับให้ผู้ประกอบกิจการฟาร์มเลี้ยงสุกรให้คำนึงถึงความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ประชาชนโดยรอบ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ซึ่งหากพบว่าผู้ประกอบการรายใดทำให้เกิดความเสียหายจะต้องมีการเยียวยาความเสียหายต่อผลกระทบตามความเหมาะสมด้วย

**ความสำเร็จ/
ความก้าวหน้าในการ
คุ้มครองสิทธิมนุษยชน**

1) จังหวัดราชบุรี แจ้งว่า ที่ผ่านมามีจังหวัดราชบุรีได้กำหนดกลไกภายในจังหวัดและกลไกร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทันที โดยแต่งตั้ง 1) คณะทำงานเฉพาะกิจในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ในพื้นที่จังหวัดราชบุรี จากการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะระดับอำเภอ 2) คณะกรรมการอำนวยการและติดตามการแก้ไขปัญหาในภาพรวมของจังหวัดราชบุรี ซึ่งมีคณะกรรมการ 3 ด้านรวมทั้งได้มีประกาศจังหวัดราชบุรี เรื่อง กำหนดมาตรการควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากฟาร์มเลี้ยงสุกรลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ หรือออกสู่สิ่งแวดล้อมภายนอกของจังหวัดราชบุรี ลงวันที่ 18 ธันวาคม 2560 เพื่อแก้ไขปัญหาในพื้นที่ยุติ และมีหนังสือถึงอำเภอทุกอำเภอเพื่อแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณาการขออนุญาตประกอบกิจการฟาร์มเลี้ยงสุกร ให้ดำเนินการตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. 2561 อย่างเคร่งครัด ให้เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบกิจการฟาร์มเลี้ยงสุกรอย่างเข้มงวด กำชับผู้ประกอบการฟาร์มเลี้ยงสุกรให้คำนึงถึงความปลอดภัยที่เกิดขึ้นแก่ประชาชนโดยรอบ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ซึ่งหากพบว่าผู้ประกอบการรายใดทำให้เกิดความเสียหายจะต้องมีการเยียวยาความเสียหายต่อผลกระทบตามความเหมาะสมด้วย และแจ้งสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการฟาร์มเลี้ยงสุกรในพื้นที่นำหลักการชี้แนะแห่งสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (United Nations Framework and Guiding Principles on Business and Human Rights: UNGPs) โดยเฉพาะการประกอบธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบ เคารพ และคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการเยียวยาเมื่อเกิดความเสียหายจากการประกอบธุรกิจอย่างเหมาะสมทันทีมาใช้เพื่อประกอบการดำเนินกิจการ

2) จังหวัดสมุทรสงคราม แจ้งว่า สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าร่วมกับภาคประชาชนอย่างจริงจังตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 ต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน และเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2562 นายชรัส บุญณสะ ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสงครามร่วมกับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน (ผผ.) โดยนายบูรณัฐ ฐาปนกุล เลขาธิการ ผผ. และคณะตรวจสอบข้อเท็จจริงและรับฟังปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนจากปัญหาน้ำเสียที่เกิดจากฟาร์มสุกรในพื้นที่จังหวัดราชบุรี มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนในจังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดราชบุรี และจังหวัดเพชรบุรี จำนวนประมาณ 80 คน เข้าร่วมประชุมชี้แจงข้อเท็จจริง และแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาดังกล่าว โดยที่ประชุมได้สรุปสาเหตุหลักของน้ำเสียที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดสมุทรสงครามมาจากฟาร์มสุกรในพื้นที่จังหวัดราชบุรีที่ปล่อยน้ำเสียผ่านคลองปากท่อ คลองวันดาวและคลองหนองเสือ จังหวัดราชบุรี และคลองห้วยโรง จังหวัดเพชรบุรี ไหลลงสู่คลองวัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม และไหลลงสู่แม่น้ำแม่กลอง และคลองต่าง ๆ โดยเฉพาะในพื้นที่ตำบลแพรกหนามแดง ตำบลคลองโคน ตำบลยี่สาร แล้วไหลลงสู่อ่าว

	<p>บางตะบูน อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี นอกจากนี้ ยังมีสาเหตุเกิดจากวัชพืช ผักตบชวา ตะกอนเลน โรงงานอุตสาหกรรม สถานประกอบการ การเกษตร (พืช สวน ไร่นา) การปศุสัตว์ การประมง และชุมชน เป็นต้น สำหรับจังหวัดสมุทรสงครามเป็นจังหวัด ปลายน้ำและประชาชนได้รับผลกระทบจากความเค็มร้อนมาก ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหา ภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของจังหวัด เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงสาเหตุของน้ำเสีย อย่างเป็นระบบ และแก้ไขปัญหา บรรเทาความเค็มร้อนของประชาชนเป็นการเฉพาะหน้า จึงแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานแก้ไขปัญหา น้ำเสียคลองวัดประดู่ เนื่องจากคลอง วัดประดู่เป็นคลองหลักที่เกิดปัญหาน้ำเสียและกระทบไปในวงกว้าง สำหรับน้ำเสียใน คลองหรือแหล่งน้ำทั่วไป ยังคงเป็นอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ตามกฎหมายต่อไป โดยคณะกรรมการและคณะทำงานดังกล่าว มีภาคราชการและ ภาคประชาชนร่วมเป็นองค์ประกอบ ประกอบด้วย คณะกรรมการอำนวยการ มีผู้ว่า ราชการจังหวัดเป็นประธาน และคณะทำงาน 6 ด้าน ได้แก่ คณะทำงานด้านการติดตาม และเฝ้าระวังน้ำเสีย คณะทำงานด้านการกำจัดตะกอนเลนที่ตกค้างสะสมในคลอง คณะทำงานด้านการกำจัดผักตบชวา คณะทำงานด้านการตรวจสอบแหล่งกำเนิดน้ำเสีย คณะทำงานด้านการประชาสัมพันธ์ คณะทำงานด้านติดตามและประเมินผล</p>
--	---

<p>กรณีที่ 10 การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งเพศ และสิทธิในเกียรติยศและชื่อเสียงของบุคคล กรณีกล่าวอ้างว่า หน่วยงานภาครัฐไม่จัดห้องสุขาสำหรับบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศ และใช้คำ ว่าคนร้ายในเอกสารราชการ</p>	
ประเด็นการร้องเรียน	<p>ผู้ร้องทั้งสองได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กล่าวอ้างว่า สถานี ตำรวจภูธรเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ไม่ได้จัดให้มีห้องสุขาสำหรับบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศ และเจ้าหน้าที่ตำรวจได้บันทึกข้อความในเอกสารราชการว่า “ผู้ร้องที่ 2 เป็นคนร้ายที่ก่อเหตุในคดี” ซึ่งเป็นการตัดสินว่าผู้ร้องที่ 2 เป็นผู้กระทำความผิดโดยที่ศาลยังไม่มีคำพิพากษา เป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามหลักสิทธิมนุษยชน จึงขอให้ตรวจสอบ</p>
การดำเนินการ	<p>คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นว่า ประเด็นที่ 1 กรณีการไม่จัดห้องสุขาสำหรับบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศ สถานี ตำรวจภูธรเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี (ผู้ถูกร้อง) ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาที่ร้องเรียน ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558 มาตรา 3 ประกอบ มาตรา 17 และข้อเสนอแนะว่าด้วยแนวทางปฏิบัติด้านการส่งเสริมความเสมอภาคและขจัด การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศตามพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558 จึงเป็นกรณีตามมาตรา 39 (5) ประกอบมาตรา 39 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 จึงมีมติให้ ยุติเรื่อง</p>

	<p>ประเด็นที่ 2 กรณีการเขียนคำว่า “ผู้ร้องที่ 2 เป็นคนร้ายที่ก่อเหตุในคดี” ในสำนวนการสอบสวนหรือเอกสารราชการ เป็นการใช้ถ้อยคำโดยสุจริตเพราะเชื่อว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นตามระเบียบหรือแนวทางการทำงานเพื่อบรรยายถึงพฤติการณ์แห่งคดีตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี และเป็นการดำเนินการในฐานะเป็นเจ้าของพนักงานปฏิบัติหน้าที่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 327 ดังนั้น จึงยังไม่อาจถือได้ว่าผู้ถูกร้องกระทำการอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้ร้อง จึงมีมติให้ยุติเรื่อง</p> <p>อย่างไรก็ตาม เห็นควรมีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้พิจารณาปรับเปลี่ยนการใช้ถ้อยคำในสำนวนการสอบสวน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (3)</p>
<p>ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>เมื่อพิจารณาความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ตามที่กองคดีอาญา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ นำมาอ้างอิงแล้วเห็นว่า คำว่า “คนร้าย” อาจจะต้องใช้จำกัดเฉพาะเมื่อมีการวินิจฉัยแล้วว่าบุคคลผู้นั้นเป็นคนไม่มีคุณธรรม คนทำผิดอาญา อาชญากร เท่านั้น เมื่อการสอบสวนของพนักงานสอบสวนหรือแม้กระทั่งการพิจารณาสั่งคดีของพนักงานอัยการยังไม่ใช้การวินิจฉัยชี้ขาดคดี อาจต้องใช้คำอื่นแทนคำว่า “คนร้าย” ให้เหมาะสมกับความจริงและสอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนมากขึ้น ดังนั้น จึงเห็นควรให้พิจารณาปรับเปลี่ยนการใช้ถ้อยคำในสำนวนการสอบสวน รวมทั้งเอกสารราชการในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จากคำว่า “คนร้าย” เป็น “ผู้ถูกกล่าวหา”</p>
<p>ความสำเร็จ/ความก้าวหน้าในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>สำนักงานตำรวจแห่งชาติ แจ้งว่า พิจารณาคำว่า "คนร้าย" ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 ได้ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึงคนที่ไม่มีความดี คนทำผิดอาญา หรืออาชญากร หากกรณีมีผู้กระทำความผิดทางอาญาเกิดขึ้น แต่ยังไม่ทราบว่าผู้กระทำความผิดในคดีเป็นผู้ใด จึงต้องมีการสืบสวนแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน เพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งความผิด การบรรยายพฤติการณ์แห่งคดีในรายงานการสอบสวน โดยใช้สรรพนามแทนตัวผู้กระทำความผิดว่า "คนร้าย" จึงสอดคล้องกับความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานว่า "คนทำผิดอาญา" อีกทั้ง ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ระเบียบการใช้ตัวสะกด ลงวันที่ 27 พฤษภาคม 2556 คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วลงมติเห็นชอบด้วย ให้บรรดาหนังสือราชการและการศึกษาเล่าเรียนให้ใช้ตัวสะกดตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 หากกระทรวง ทบวง กรมหรือบุคคลใดเห็นสมควรเปลี่ยนอักขระวิธีในคำใดแล้ว ให้ชี้แจงเหตุผลไปยังราชบัณฑิตยสถาน ทั้งนี้ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 130 ตอนพิเศษ 71ง ลงวันที่ 13 มิถุนายน 2556 พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 มาตรา 82 (2) กำหนดไว้ว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย</p>

	<p>กฎ ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ดังนั้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีที่เห็นชอบให้บรรดาหนังสือราชการและการศึกษาเล่าเรียนให้ใช้ตัวสะกดตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 จึงเป็นกรณีที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวโดยชอบแล้วและเป็นการแสดงความคิดเห็นหรือข้อความโดยสุจริตในฐานะเป็นเจ้าของพนักงานปฏิบัติหน้าที่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 329 มิได้มีเจตนาใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชังให้แก่ผู้ใด</p>
--	---